

15
Q. D. B. V.
DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,
PROPONENS CASUM,
DE HYPEREMESI
AVIORIBUS SYMPTOMATIBUS STIPATA,
CUM SUBSEQVENTE DELIRIO,

QUAM
ADSPIRANTE DIVINA GRATIA,
MAGNIFICO UNIVERSITATIS RECTORE
REVERENDISSIMO ET PERILLUSTRI DOMINO,
DOMINO

D. JOACHIMO HAHN,
EPISCOPO METELLOPOLITANO,

entissimi Archi-Episcopi & Principis Electoris Moguntini per Thuringiam, Hassiam &
eldiam in Pontificalibus Vicario Generali, Ejusdemque Archi-Episcopalis Curiae
icario Generali, SS. Theologiae & Juris Utriusque Doctore, Protonotario Apostolico,
te Palatino, Insignium Ecclesiarum Collegiatarum ad Gradus B. M. V. & ad S. Joannem
Moguntiae respective Scholastico, Canonico Capitulari, & reliq.

AUTORITATE GRATIOSAE MEDICAE FACULTATIS
IN PERANTIQUA UNIVERSITATE GERANA,
PRÆSIDE

N. JOANNE FRIDERICO
DE PRE,

OSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTORE, ANATOMIAE, BOTANICAE
ES ET CHIRURGIAE PROFESSORE PUBLICO, FACULTATIS MEDICAE
ASSESSORE ORDINARIO ET p. t. DECANO, NEC NON CIVITATIS
ERFORDIENSIS SENATORE,

ATRONO ET PROMOTORE SUMMO HONORIS CULTU PROSEQUENDO,

PRO LICENTIA
CTORALES IN ARTE MEDICA HONORES LEGITIME ET SOLENNITER CONSEQUENDI

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

AUTOR ET RESPONDENS,

ANIEL KOCH, Neumarck-Thuring.

DIE II. MAJI ANNO MDCCXXII.

AUDITORIO MAJORI COLLEGII MAJ. HOR. CONSVET.

ERFORDIAE, Typis GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

DEO,
PATRONIS,
COGNATIS,
ATQVE
AMICIS

Sacrum!

CASUS.

Vir quidam generosus annorum 40. temperamenti melancholico-cho-lerici, habitus corporis carnosus, nimis alias spiritus vini potui ad-
suetus, omni mane jejuno ven-
triculo nausæa affligebatur, de
cætero tamen sanus erat. Ac-
ciderat autem contra hoc malum à quodam medici-
faciente pilulas, nescio quas, vomitorias. Assu-
ptis, verum post semihoræ spatium lipothymiâ ad-
versum prostratus ad lectum deportatur; indeque
sedunt vomitus ultra 40. per totum diem affligen-
tes tandem duo cruenti, conjunctis aliquot sedibus.
Interitum autem subinde comitatur lipothymia, sub
eodem sequuntur motus convulsivi, accedit denique
apoplexia ipsa bis repetens, somnus verò aderat nullus.
Manus non erat Medicus, hinc sumit suum nectar,
de spiritum secalinum; sed frustra, nam per vo-
mitum

mitum rejicit ; à potu autem Theé meliuscule se habuit.
 Non verò cesserat penitus malum. Hinc altero die peregre accersitur Medicus , qui patientem ostendit in stupiditate quadam , quam mox excipit paroxysmus epilepsiæ satis validus cum spuma oris, oculorum contorsione, vociferatione, aliisque symptomatibus consuetis. Sub finem hujus paroxysmi sentitur vomitus : Postea verò aderat tremor artuum, convulsiones se subinde manifestabant, præterea cardialgia, sitis, ardor ventriculi, dolor pectoris. Dehinc adhibito medicamento, vomitus cessit, neque epilepsia rediit. Sed magis manifestumque delirium quoddam se manifestabat, quo patientis abreptus videbat in pannis reptitare pediculos, legebatur, abradebatur : mures & cancos in conclavi rare credebat, & hinc venatum flagello circumcurrere. Mediâ nocte currus per aream suam vehi itemque canes venatorios hâc duci pronuntiabat : quorum colores se distinguere affirmabat. Se audire putabat tubas, lyras, strepitumque saltantium, & quæ in aliis sentiebat magis ridicula, semper tamen in facie erat vultu. De cæteris vero omnibus sano juveni differebat, præterquam quod perverse visa atque audita pro veris venditabat, quin à levi alicujus delusione summè iratus convulsionibus corripi videbatur. Hocce delirium durabat ad tertium diem cum veniente, perpetua agrypnia, tremore artuum, appetitu prostrato, absque tamen febris, urina sanorum similis erat, saturatior tamen, pulsus frequens & durus. Tandem ad quietem à turbantibus phantasmatibus accessit.

hitur per lusum chartularum, cumque huic lusui inhærens longius sederet, sentiebat stuporem pedum, ut incedere ferme nequiret. Hinc dormit, medicamentis sumtis, ultra 4. horas. Post somnum autem à delirio erat restitutus.

Σὺν τῷ Θεῷ.

§. I.

Affectum, quo Patiens noster laborat, vocamus *Hyperemesis*. Derivatur autem hoc vocabulum à verbo ὑπερμεῖω, quod ex ὑπὲρ & ἐμέω vomo compositum latinè redditur superevomo, id est secundum intendendi τὸ ὑπὲρ in compositione significationem, nimis vomo. Itaque est *Hyperemesis* vomitus nimius seu purgatio nimia per vomitum supra modum eveniens. Sicuti enim *Hypercatarsis* indicat magis purgationem nimiam vel per inferiora tantum, vel per inferiora & superiora simul: sic *Hyperemesis* tantum notat purgationem per superiora justum modum excedentem. Dicimus vero in relatione casûs de sedibus quibusdam vomitum comitantibus, ut ita *Hypercatarsis* appellanda videatur. Sed sedes hæc, qua tales, non erant nimix, quæ lædere potuissent, utpote quæ non æquabant vomitus numero. Sed eos tantum sequebantur secundariò, quod plerumque in vomitu contingit. Hinc vomitus solus, qui ut nimius scenam hanc produxit, est appellandus.

§. II.

Sed de *Hyperemesi* seu vomitu nimio acturis prius de vomitu in genere, quid sit, dicendum, ut dehinc eò melius pateat, quid per vomitum nimium sit intelligendum, cum a generalioribus ad specialiora facilior procedat tractatio. Est igitur *Vomitus* in genere spectatus, humorum aliorumquè in ventriculi cavitate contentorum & huc affluentium ex eodem per os excretio à ventriculi motu peristaltico inverso producta.

Genus à ratione formali petitum statuitur *Excretio*. Hujus autem variae observantur species, ut sunt *naturales*, quae ita dicimus, cum in statu naturali requirantur. Exaeque vel intra corpus subsistunt, ut excretio est bilis in intestinum duodenum, vel extra corpus expellunt. Hae rursus vel excrementitia & inutilia excernunt, vel ea, quae ad conservandam speciem faciunt, uti excretio lactis & feminis. De iis potius nobis sermo est, quae excrementitia, si vel maxime sint à posteriori talia, excernunt, ita tamen, ut si retineantur, corpori molestiam creent. Occurrunt quoque *præternaturales* in statu præternaturali tantum praesentes, & sunt partim strictè sic dictae symptomaticae, quae cum laesione corporis fiunt, partim criticae, quae in ejus salutem vergunt. Cum laesione autem corporis fiunt vel ratione actionis auctae, ut sunt omnes excretiones nimiae, ut sudor colliquativus, menses immodici, vel ratione actionis depravatae, & quidem quoad materiam excretam, quae excerni non debebat, ut alimenta indigesta in lienteria. Quoad locum depravata est actio, si in non convenienti expellit, e. g. è pulmonibus in hæmoptysi. Sunt & aliae, quae neque ad naturalem statum strictè sic dictum neque præternaturalem referri possunt, licet tam ad illum conservandum, quam ad hunc inducendum disponere possint pro cæterorum conditione. Quapropter has excretionem *non naturales* termino in scholis medicis usitato nomine re liceat. A naturalibus enim recedunt tam actionis auctione, quando largius evacuatur, atque in statu naturali continet, qualis excretio est sudor ex aëre calidiore & motu, quam materiae excretæ ratione, cujus excretio saltem huic subiecto ordinariè non competit, v. g. sanguinis per hæmorrhagiarum, tum quoque respectu loci, ubi educunt, à naturalibus differunt, si nimirum iste naturaliter seu ordinarie non aperitur ad excernendum. Cum præternaturalibus vero non conveniunt, quatenus mitiores non equidem statum partium præternaturalem arguunt, uti jam dictus sudor à motu. Qualis vomitus quoque in genere spectatus pronuntiandus, quod in

consideratus naturalis stricté appellari nequit, cum ori-
 n ventriculi superius receptioni alimentorum non vero
 ioni sit destinatum ordinariè , Neque præternaturalis
 er dicendus est vomitus, ut si e. g. reddantur, quæ ni-
 copiâ ingesta erant, tam esculenta, quam potulenta,
 credo, status p. n. exinde concludendus non est. Quo
 spectat arte institutus cum aliis talismodi evacuationi-
 si eventus quoque artis instituto respondeat.

§. IV.

Ex quibus paulo longius de excretionibus dictis jam in-
 scere potest, unde *Differentia specifica* in definitione *vomi-*
etenda, quam desumimus à materia, quæ excernitur, de-
 à via, per quam excernitur, cui additur subiectum & tan-
 causa, quæ immediatè vomitum producit.

§. V.

Ad *materiam* quod spectat. adducuntur in definitione
 ores. Hi enim primum locum sibi vendicant potissimum
 cretionibus, ut quibus reliqua excernenda maxime pro-
 entur. Ejiciuntur autem in vomitu humores in cavitati-
 ntriculi contenti, qui tum erant ex deglutitis alimentis,
 &c. tum ventriculo ex glandulis suum contribuentem
 olum, & cum iisdem omnia simul reliqua in ventriculo
 ata, ut partes alimentorum nondum solutæ; mucus i-
 pse ventriculi tunicam villosam obsidens in fortiori vo-
 eliminatur. Affluunt præterea continuo non solum ex
 dulis seu poris ventriculi humores, qui iteratæ evacuatio-
 ateriam præbent, sed & ex intestino duodeno bilis, suc-
 pancreaticus, alique ex glandulis ibidem sitis stillantes
 ores, Quin imo ex tota massa sanguinea, continuato
 itu, humores eliciuntur ad ventriculum, qui per dictas
 dulas & ductus accedunt, non exclusis, quæ vel œsopha-
 in via contribuit. Hæc sunt ordinaria, quæ per vomitum
 rbantur. Extraordinariè quoque sanguis ex apertis oscu-
 forum sanguiferorum & ipsa excrementa alvina teterri-
 nalo per vomitum emittuntur. De iis vero, quæ ex aliis
 bus per consensum evacuat vomitus, e. g. ex pulmo-
 nibus

nibus, pituitam, cum brevitati studere lubeat, non est, quod
hoc loco dicam, cum primario ventriculum saltem respiciamus.

§. VI.

Pergimus ad *viam*, per quam fit excretio in vomitu. Iuxta
autem in definitione, est cavitate ventriculi per os pro-
cedere nimirum evacuationem. *Via* igitur est os, ad quod
contenta ventriculi per orificium ejusdem superius œsoph-
agus, pharyngem, fauces propelluntur.

§. VII.

Itaque de *subjecto* apparet, quod principale vel primarium
fit ventriculus, per quem enim primario omnem actum vo-
mitu exerceri, excretionemque immediate fieri, nemo est
qui negat. *Subjectum* verò adæquatum est primo inter-
num duodenum; quippe quod per consensum contrahitur
vomitu, humores in se stillantes largius advocat, exprimit,
que in ventriculum eruclat. Porro quoque ad *subjectum*
adæquatum referendæ sunt partes ventriculo & intesti-
num duodeno vicinæ, ut hepar, pancreas, lien, mesenterium, in-
canalis intestinorum reliquus, quæ partes commoventur
omnes per vomitum, & sic in iis contenti humores promov-
entur, & ex parte per vomitum removentur. Sic & tho-
rax cum pulmonibus non excludendus est, cum per diaphrag-
ma fursum motum concutiat, ut humores stagnantes per ar-
teriam extrudantur. Quin totum, quantum quantum
est, corpus simul per consensum quatitur, quò fit, ut unive-
rsalis ex corpore contingat evacuatio.

§. VIII.

Sequitur jam *causa*, quâ ventriculus hanc excretionem
præstat. In definitione immediata vomitus *causa* appel-
latur est motus peristalticus inversus. In motu enim peristalti-
co naturali contractio, quâ propelluntur contenta, incipit su-
perius & tendit deorsum. Motus verò peristalticus ventri-
culi inversus fit, dum contractio fibrillarum incipit, in dextra ven-
triculi parte circa pylorum & hinc procedens coarctatio con-
tentis versus orificium sinistrum impellit, quod resistendo
par aperitur, ubi quâ data porta excreta ruunt, & per mo-

lticum talem inversum similiter per œsophagum conti-
n ulterius propelluntur. Necesse vero est contractio-
ncipere juxta pylorum, alias si inciperet circa orificium
m, id quod *Willis.* asserere videtur in *Pharmac. rat.* con-
potius versus dextram partem pelleret, Sin vero fieret
atio ab omni parte simul; ut tantum orificium aperi-
quia contenta non simul exitum invenire possent per
n pylori angustam, sequeretur, non posse fieri vom-
nisi ventriculo satis repleto, quod contradicit expe-
, cum in jejunis vomitus occurrant, neque postero-
lo fieri posset, ut bilis adscenderet in ventriculum.

§. IX.

tunc autem motum peristalticum inversum nihil aliud
uam convulsionem, nemo negare potest, cum pari mo-
ue aliæ convulsionum species in motu musculi depra-
consistat. Motus verò musculi contractione absolvi-
inc depravatus est, quando extraordinaria fit con-
, eaque in specie, si cum *κλονω* seu restitutione recipi-
t. Quæ facillimè ad ventriculi motum in vomitu,
e peristalticum inversum applicari possunt. Ventricu-
utem esse organon musculosum, hoc tempore non am-
indigere probatione arbitrati sumus.

§. X.

Ne verò longius excurrat hæc tractatio, properamus
sam mediatam proximiorē, quæ producit hanc ventriculi
llsionem, eaque statuitur *irritatio fibrillarum*, quæ fit,
do improporcionatè afficiuntur. Hoc autem accidit vel
athicè, vel sympathicè: Idiopathicè à contactu objecti
oportionato in tunicam nerveam factò, quod molestam
sensationem. Quâ acceptà tunica maxime sensilis se-
gat, crispat, & sic in consensum ducit tunicam musculo-
spiritibus hinc impulsis atque explosis. Ea denique
sta sensatio inducitur tam à nauseosis, quæ tunicam deli-
sensu præditam molestant, quam ab iis, quæ titillando
endo & vellicando id præstant, uti sunt maxime parti-
Θno Ales acres, quæ id efficere possunt, e. gr. in vo-
B mito-

mitoriis; præstant & instrumenta chirurgica istuc pertinentia, quale jam obsoleta erat excutia ventriculi, de qua lubeat *Dn. B. Wedelii Diss. Præceptoris mei in cineribus deveniente de excut. ventric.* Idem valent alia corpora incongrua, ut meses, de quibus ut & de pilis atque inconvenientibus alim. vomitum excitantibus collegit plures observationes *Schenk. p. 364. 365.* Neque prætereunda extensio fibrillarum v. g. à quantitate alimentorum nimia ingesta.

§. XI.

Per consensum vero infertur vomitus ob connexionem v. g. diaphragmatis, quod interdum in tussi simul commovetur ventriculus atque ita irritando vomitum excitat. Ob irritationem continuam in alia parte irritatam, ut titillatio faucibus, sic à clystere injecto vomitum oriri in iis, quorum viscera sunt teneriora, *Willis.* eandem ob rationem affert *Pharm. rat. Sect. III. c. III.* Per nervos vomitus sympathice infertur (ut quorum haud paucis ventriculus est dotatus primis circa orificium sinistrum) quando vel in eorum principio, vel in alia parte irritantur, nempe nervi paris vagi & intercostales, illud fit in percussione capitis, vulnere capitis, quorsum & trahi potest motus in navi, vel rhedâ in iniuria, quatenus tunc itidem motu quasi concussorio cerebrum commovetur: in alia parte irritantur nervi paris vagi & intercostales v. g. in nephritide &c.

§. XII.

Quod ad causas mediatas remotiores spectat, nostri instituti pertractandis eisdem inhærere, ac tam internas, quam externas, quarum hæ sunt alimenta, medicamenta & venæ illæ autem vel in ventriculo genitæ, ut cruditates variorum, vel aliunde accedentes, ut bilis, item liquor glaucus ventriculi, quando lymphæ in toto peccat, speciatim considerare. Ad quas etiam referenda conformatio ventriculi. Sic observavit *Ill. B. Wedel.* vomitum ab angustia ventriculi in muliere solâ paucitate ciborum curandum. Fæta cit obstructio pylori a tumore, inflammatione, quæ passim servata invenitur, uti apud *Anton. Beniven. de abdit. mor. sanat, caus.*

§. XIII.

differentiam verò vomitus si attendimus, est vel spontaneus vel arte factus, atque ille vel criticus vel symptomatikus, et vel idiopathicus, vel sympathicus. Ratione excretionis multifariam differt, uti se offert cruentus, sanguineus &c. Ita quoque est vel periodicè tantum, vel continuus. Ratione effectus, quem præstat in corpore, vel salutaris, vel noxius. Noxium in genere parit effectum, si vomitus nimius, id quod casus noster pluribus docet.

§. XIV.

Admissis igitur, quæ ad vomitum in genere pertinebant, apparet, quid per vomitum nimium seu *Hyperemesis* intelligere velimus; quando nempe vomitus plus justo augemur, cum patientis summa *δυσφορία*, quam interdum sequuntur symptomata. Communiter à Medicorum præceptis sex vel octo ad summum ad legitimam evacuationem statuuntur sufficere, uti numerus, quem experientia corroboret, ratio comprobavit: Nam robustus sit oportet, qui cum Euphoria potest sustinere. Si evacuatione igitur, satis est, peractâ, per se cessare, quasi renuit vomitus, sed & vel numerum vomituum convenientem duplicat, sive tandem impares videantur longiori excretioni, tunc requirit, ut nimius, cum periculum sit, ne graviora malis ipsa mors sequatur.

§. XV.

Non vero accuratè determinari potest numerus, quis sit. Maxime autem in *Hyperemesis* definienda respicitur ad ætatem, qui secundum speciem talis, ut, uni subiectorum quibus, maximæ quoque parti ejusdem ætatis & sexus talis sit numerus, non autem, quod secundum individua ita semper habeat, siquidem dantur, qui ob idiosyncrasiam perferendum recusant, atque exinde *Hyperemesis* dicenda, quantitate quantitatis solum vomitus subiectum lædit. In hoc autem casu ad unum omnes vel rudes artis medicæ pertinent, sat esse peccatum vomituum numero, & gigantesco.

constitutionis fit necesse est, qui 40. vomitus cum eup
admittat, cum sæpe vel dimidia quantitas ad animam ev
dam sufficiat.

§. XVI.

De *subjecto Hyperemeseos* tum *primario*, tum *adequato* n
quod multa h. l. differamus, cum idem sit cum subject
mitus: illud scilicet est ventriculus, in quo afficitur tuni
vea perpetuâ irritatione ac stimulatione, à qua in conse
tracta musculosa excretionem nimiam præstat, atque ita
liter intestinum duodenum, ut subjectum adæquatur
connexionem simul nimis convellitur, & motu perist
inverso agitur, quo contenta & maxime bilem in ven
lum effundat, & sæpe iterati stimuli fomes ibidem quære
& sic cæteræ corporis partes vel ob connexionem propin
rem vel ob consensum generis nervosi, quod in vom
mio graviter afficitur, concussione & quasi convulsio
bro repetita suam ferunt labem.

§. XVII.

Sic nihil quoque habemus, quod ad *causam imme*
addendum videatur, cum vomitus in genere spectati
immediata conveniat quoque cum ea, quæ est nimii
dem hunc pari modo inversus motus peristalticus crebri
tum repetitus profert. Præterimus quoque causam meo
proximior, quæ est irritatio fibrillarum nervearum
constans, cum itidem de illa superius jam actum sit.
diata vero remotior *Hyperemeseos causa* est vel interna vel
na. Interna maxime statuenda est bilis acrior, quæ per se
ludit tragædiam, quod sæpe in cholera videre est, ne
tem hic saltem eam consideramus, quatenus in vom
facto producit nimium, quæ nimium, dum nempe a
emetico supervenit Hyperemesis. Præ cæteris autem a
detur ad hanc excretionem movendam ob \ominus volatile,
copiosum possidet, verum in statu naturali temperat
paulo \ominus ibus \oplus dis. Vid. Excell. Teichm. Præceptor meus eta
lendus in element. anthropol. cap. XX. Sin verò volatilius il
redditur atque acrius, quam in statu naturali debeba

um ad vomitum majorem præstat prolektum ad ventricu-
inprimis si quantitate majori simul peccet.

§. XVIII.

Causa externa vero, quæ solitaria *Hyperemefin* affert, est vel
icamentum vel venenum. Medicamenta sunt emetica,
raftica seu fortiora, vel non rite præparata, aut dosi nimia
bita. De hisce medicamentis drafticis bene asserit
fius parum a venenis differre: sæpe saltim in effectu
ac ne vix quidem differunt, inprimis si non sint rite adhi-

Venenum si est, quod vim habet alterandi corpus in
um pejorem, id certe quoque de medicamentis pluribus
oribus & maxime de emeticis drafticis valet, quapropter
medicamenta venenosa, sive quæ insigniter nocere possunt,
nam partem sunt referenda. Econtrario de venenis qui-
dam constat, si præparata, vel dosi decenti adhibita, non-
quam innoxia fuisse.

§. XIX.

Pollent autem medicamenta hæc ☉e volatili acriori spe-
o elastico, quo irritationem fibrillarum nimiam præstare
unt. ☉le volatili elastico pollere medicamenta vomito-
(primario & directe magis talia) satis superque ostendit
Wedel. in amœnitat. mat. Med. cap. de vomitor. Nam fixa
a non ita penetrant in tenuissimos poros fibrillarum ner-
rum, quibus simul constat tunica nervea ventriculi, utæ
ntimè stringant & crispent, id quod necessarium est ad
ducendam convulsionem ventriculi seu motum peristalti-
n inversum: Nam sæpe eroditur ventriculus absque tamen
nitu nimio, uti a potu ∇, de quo passim observationes
eri possunt, ubi nullus vomitus insecutus. Vid. Schenk. obs.
VII. p. 996. itemque Sennert. prax. lib. VI. p. VI. c. IV. Sed ne-
e esset, *Hyperemefin* sequi, si sufficeret ad illam efficiendam,
ocunque modo tunica nervea pungatur. Neque semper
vomitum movere visus est, vid. Schenk. obs. l. c. p. 990. 991.
extant de potu ∇ ☿ ☰o imprægnatæ, quæ pro fucis mu-
ibus in usu erat, & hausta gravia peperit symptomata, non
B 3 vero

vero vomitum ; hinc concludendum, Θ quod vomitum citat , videri alcalicis Δilibus constare simul particulis.

§. XX.

Quoad medicamenta igitur emetica, fortiora in spe quorum 3. gradus pro majori vel minori virtute draſtica tuuntur , ex vegetabilium claſſe maxime huc ſpectat *Helius albus* ab aliis inter medicamenta , ab aliis inter venenatus , olimque *Hippocratis* ævo magis, quam hodie probatus. De inſignibus , quas intulit, malis *Vid. Foreſt. lib. 30. obſ. 9.* refert de muliere , quæ ſtatim poſt aſſumptum vinum *bellebium* incidit in defectum animi, anhelitus præfocationem, vomitum enormem cum alvi obſtructione *vid. lib. 30. obſ. 9.* dem tere ſymptomata in alia obſervavit muliere , ubi ſalutis ſeceſſus nimii inſuper affligebant *vid. l. 18. obſ. 44.* Præterea plura ex regno vegetabili petita emetica, ut *Fol. nicot.* item ex *fambuco* deſumpta , quarum violentius quædam operantur. Sic de hypercatharſi ex eſu *turionum ſambuci* videre eſt in *E. merid. Germ. Dec. II. ann. IX. obſ. 7.* Ex regno animali ſalutis proſtat ſordidum illud naſeoſum & draſticum *infuſum ex ſura ungu. human.* quod aſtutia ad ſuavia accedere dicitur.

§. XXI.

Inter mineralia eſt ꝑ vit. qui ꝑ ii mortis nomen à multis nullis retulit, licet inſons per ſe , ſi rite præparatus ſit. *Vitrum* ꝑ occurrit quoque varii generis , ut *hiacynthin.* ſi *num puniceum*, quodlibet in ſubſtantia datum inter venenata fertur, ſaltem pertinet ad *δραστικάτατα*. Novi tamen quendam ſine noxa qui applicuit ad *3β* per additam radicem certam aromaticam correctum. Pari ratione ob vehementiam ꝑ adhibentur alia ꝑ iata emetica , ut *croc. metall. regul. ꝑ ii*, in fuſo vero tutius exhibentur, neque tamen ſic ex *δραστικώτεροι* ſu exempta , ut ſunt ▽ *benedict. Ruland. Sapa emet. Lemery.* ſunt porro ex ꝑ io quod recte à *Rolfincio* vomitoriorum ꝑ appellatur , *Flor. ꝑ ii* qui tamen non æque adhibendi.

§. XXII.

Inter venena huc pertinentia, nempe quæ *Hyperemefin* citandi facultate pollent, maxime *Arsenicum* referunt, cujus

m vis deleteria in vulgus nota est, eandemque principio
ustico activo Θ no Δ eo volatili præstat, & vomitus atque
cessus excitat; attamen, ut medicamentum quoque adhibe-
r à quibusdam interne ad *gr. j. ij.* Pari ratione *Turpetb. min.*
aliis in usum internum trahitur, ab aliis accusatur ut vene-
m. Ex quibus apparet, venenum fere non dari absolutè,
od nempe semper, quâcunque quantitate, præparatione,
odo applicandi omnibus pariter noceat, sed nonnunquam
odesse possit. Sic quoque medicamenta non rectè nimi-
m applicata, evadere posse venena, palam est.

§. XXIII.

Quid igitur in nostro casu sentiendum sit, an fuerit medica-
mentum, an vero venenum, quod pilulari formâ exhibitum erat,
quirendum. Ex supra dictis patet, medicamentum vomitoria for-
ora insigniter nocere posse. Quapropter tale fuisse, nempe
asticum, ex vomituum numero ferè apparet: nam 40. vo-
itus excedunt longius, quam ut possint mitiori medicamen-
adscribi, quamvis dosi nimia sit adhibitum; tandem enim
dicitur medicamentum ejiciatur necesse est, priusquam ad
ntum numerum vomitus pertingant. Sin vero medicamen-
m est magis activum, insinuat se altius in tunicam ven-
iculi, ut non statim iterum extricari possint particulae hæ-
tivæ. Accedit, quod & ante operationem stimulo suo for-
ori lipothymiam produceret. Speciatim autem illud investi-
are, an fuerit χ vit. an aliud quidpiam, merito supersedeo.

§. XXIV.

Inter causas, quæ ad hunc affectum remotè potuerunt
sponere, huc trahi potest è *rebus naturalibus* temperamentum
elancholicò-cholericum, quod ficius bene quidem fert
omitum; Sed si augetur, & nimia fit evacuatio atque agi-
tio humorum, tunc hi pariter, atque spiritus efferatiores
edduntur. E rebus non naturalibus huc introducendus abu-
s ∇ . qui in hoc temperamento particulas ∇ eas temperan-
es resolvit atque dispergit, Θ no Δ eas acres verò magis ex-
ltat, quo bilis redditur acrior; atque ita adjuvat stimulum in
entriculo majorem. E *rebus præter-naturalibus* sunt crudita.
tes

tes in primis viis acres & tenuēs, quæ produxerunt nausea
& stimulum quoque ad vomitum addiderunt.

§. XXV.

Effectus autem noxius *Hyperemeseos* vario modo se prod
Quis enim nescit, evacuatione humorum laudabilium co
pus debilitari, partes serofas blande temperantes elimina
indeque reliquos humores efferatiores reddi. Sed hæc cu
aliis evacuationibus communia habet; præsentius aute
nocet motu violento, quo ventriculum torquet. Quan
crebrius enim repetitur hæc convulsio, tanto magis co
stringitur & constrictus partes connexas in motum secum
pit molestissimum. Hinc cardialgia, dolor pungitivus pe
ris maxime dependebant à ventriculo & partibus aliis adjace
tibus convulsione nimia cruciatis. Vomitum vero crue
tum quod attinet, maxime proveniebat à ruptura venulæ, du
sanguis per convulsionem ventriculi in venis comprimebatur
atque exitum huc affectabat.

§. XXVI.

Accedo ad lipothymiam, qua patiens tam ante vomitu
quam eodem durante corripì videbatur. Per lipothymia
intelligo subitanæ virium cessationem in edendis actionib
animalibus cum pulsu & respiratione maxime imminuta. Qu
tuor aliàs hujus symptomatis statuuntur gradus pro majori
minori actionum dictarum imminutione & respectivè abo
tione. In patiente nostro ex relatione adstantium fuit sat gr
lipothymia ad Syncopen nonnunquam accedens cum sensu
in tantum abolitione.

§. XXVII.

Non equidem insuetum symptoma, quod post pur
tionem nimiam se exerit ab exhaustione majori spirituum
humorum proveniens: spirituum, quatenus tunc non
fluxus fieri potest ad partes: humorum, dum sic circula
sanguinis impeditur, & inæqualis redditur sanguine non
tanta quantitate præsentè, quantam vasa requirunt, quoci
& cor versus non sufficiens refluit. Alia insuper subest ra
accedentis lipothymix, quæ ante vomitum quoque patient

stravit : tunc enim \ominus Ali acri in actum deducto molestâ
atione affecit fibrillas nerveas & præcipuè circa orificium
trum, quâ spasmodicè contractæ motum hunc continuâ.
ad cerebrum & spiritus ventriculum versus quasi traxe-
motu subitaneo, unde influxus spirituum huc affluen-
ad reliqua organa cessavit aliquantum sufflaminatus.

§. XXVIII.

Quod clarum est ex eo, quod à doloribus proveniant
que lipothymia, confirmante experientiâ & *Foresto* præfer-
in duobus ab ileo syncopen passis *lib. 7. Obs. 3. 4.* Qui
m in *scholia ad obs. 4* addit : *Omnis, quæ in os ventriculi*
derit gravis offensa in eam syncopen conjicit, quam stomachicam
nt. De qua legi potest *Ettmull, cap de lipothym. Hagendorn,*
is obs. puerperam refert vermes *ἀνω καὶ κάτω* rejicientem,
m excretionem præcesit nausea arque lipothymia. In nau-
enim maxime orificium ventriculi sinistrum afficitur, quod
onstringit ; hinc, uti dictum, spiritus huc magis ad par-
sensiliorem irritatam vergunt, & ad reliqua organa sen-
a occupanda fatiscunt & deficient.

§. XXIX.

Sequuntur jam quædam de convulsionibus dicenda, quæ
nostro patiente occurrerunt. Superius ventriculi convul-
nem, quæ fit in vomitu, tetigimus. Hoc loco, missis alio-
de vocis hujus acceptione opinionibus, per illam & mo-
convulsivos intelligimus contractionem musculorum præ-
naturalem cum *κλόνω* seu involuntariam musculorum con-
tionem & restitutionem iteratam. Si enim musculus se con-
nit, & sic rigidus permanet, vocatur magis spasmus seu
vulsio spasmodica ; sin vero, altero musculorum se contra-
te, antagonista se stringat & restituat contractum, voca-
magis convulsio & à quibusdam motus convulsivus, qui
dicto modo sæpe sine intermissione reiteratur, & maxime
is, uti in nostro patiente, occupat.

§. XXX.

Causa statui possunt particulæ quædam \ominus no. Ales elasti-
acres, tenues, quæ intimius sese in fibrillas nerveas, qua-
C
qua

qua versum per circulationem sanguinis delata, insinuat
atque earundem irritationem & convulsionem produxit.
Sed apertum simul est, per consensum oriri potuisse con-
vulsionem, ab ea nimirum, qua ventriculus sub vomitu tor-
batur, ut sic in consensum tractum sit genus nervosum. Quo-
modo enim fibrillæ nerveæ, præsertim copiosæ, in parte ali-
constipata insigniter irritantur, tunc motum quasi convul-
sivum suscipiunt, & ad cerebrum continuant, unde spiritus
non in hanc partem solum copiosius & irregulariter influunt,
motumque præternaturalem excitant, sed ad alias quoque
partes motu simili feruntur. Ex quo motus convulsivi ipsa
adeo epilepsia suam ducere possunt originem. Aliquanto
curatius autem de hac causa sub epilepsia perspiciemus.

§. XXXI.

Convulsionis summum gradum esse epilepsiam me-
statuendum, ut quæ nihil aliud, quam motus convulsi-
corporis cum *ἀναστροφή* seu sensuum internorum atque exte-
riorum ad tempus abolitione. Hæc autem est vel universa
quando totum corpus, vel particularis, quando saltem
vel altera pars convellitur. In nostro patiente universa
fuit, ubi non artus solum, sed & totum corpus sursum
hebatur & retrahebatur. Omisi quidem in relatione causæ
facile tamen sub symptomatibus consuetis subintelligi
sunt.

§. XXXII.

Nolo autem in Epilepsia hujus symptomatibus, quippe c-
ausis explicandis hære, sed cum ejusdem immediata
causa in irregulari & quasi explosivo spirituum in nervos influxu
seu influxu consistat, atque ab irritatione proveniat, quæ-
stio jam est, quidnam irritationem tantam præstiterit in re-
cto viro, à quanta spiritus in hunc motum agi potuiss-
et. Jam pro causa convulsionis allegatus est tum consensus
ventriculo, tum partes quædam ex vomitorio in fibrilla
iam nerveas extra ventriculum constitutas subintrantes.
inde per consensum & quidem eum, qui est cum genere
volvo seu à continuata tantum convulsione, uti §. 30. i-

imus, oriri posse epilepsiam, eamque non in infantibus
um, ut qui ob fibrillas debiliores facile à dentitione diffi-
vermium rosione epilepsiam patiuntur, sed etiam in ad-
s pluribus observationibus evinci potest.

§. XXXIII.

Ut taceam auram illam ex digito, pede ad caput adscen-
tem, quam ægri ante paroxysmum epilepticum observa-
t, ut satis indicii, per consensum nervorum eum accessis-
id. Schenk. obs. lib. I. p. 18. 19. Forest. lib. X. obs. 67. 68. Sed e-
psepsiam per consensum ex ore ventriculi laudatus refert
enkius à Galeno observatam, qua licet æger per bonam diæ-
curatus esset, quoties tamen nimis diu jejunus permane-
, convulsionibus corripiebatur. *vid. Schenk. l. c.* Huc facit
m epilepsia ex colica, quam notavit *Thonerus obs. 139.* Ve-
n enim vero cum tremor & convulsioncs vel Hyperemesi
atâ diutius durarent, concludendum est, vomitorii parti-
elásticas subtilissimas adhuc dum fibrillis nerveis insedisse,
uibus epilepsia prius erat producta. Sed tamen consen-
cum ventriculo se habere, ut causam remotam concur-
tem, colligi potest exinde, quod epilepsia vomitu solveba-
indicio, stimulum in ventriculo tunc ad excitandum pa-
ysmum fecisse, seu causam jam intrinsecus in fibrillis hæ-
tem in actum duxisse. Pari ratione à purgante giato vi-
am epilepsia cum convulsionibus uterinis, abdomen in al-
n molem tollentibus, hinc artus pervagantibus sustinuisse,
dit *Hagedorn. in obs. Cent. l. 22.*

§. XXXIV.

Cum tremore convulsivo, cujus causa nempe continua
tatio ab acribus vomitorii particulis jam est insinuata, ad-
t quoque post paroxysmum epilepticum ardor ventriculi
itis. Utrumque producebat materia Θ no- Φ ea acris Δ lis,
x ventriculum adhuc obsidebat, à vomitorio & bile ube-
s adducta conspirantibus & ventriculo talem sensationem
erentibus.

§. XXXV.

Restat tandem delirium considerandum. Quod voca-
C 2 bulum

bulum dupliciter accipitur, latè vel stricte : latè pro qua
mentis alienatione : stricte vero pro transitoria tantum. I
que cum ad illa nempe latiori sensu accepta deliria tam a
ta, ut phrenitis, paraphrenitis, quam chronica, ut mania, r
lancholia referuntur : tum sub horum notione seu transi
riorum comprehenduntur symptomata cum vel sine feb
ebrietas, item deliria à venenis, Quapropter & in nostro
su se offerens illis adjungatur.

§. XXXVI.

Per *Delirium* in genere intelligitur depravatio phanta
quâ ideas absurde tum componit, tum sejungit, ab irregu
spirituum in cerebro circa easdem motu dependens. N
enim quævis depravatio phantasiæ est delirium, utpote c
in vertigine quoque animadvertitur. Sed in illo est intim
cum species falsæ & absurdæ allatæ pro talibus revera hab
tur. Non autem excluditur sensus communis, qui in not
patiente depravatus satis apparet, cum species allatas non
te apprehendat, sed in omni delirio depravata phantasia
oportet, cum species allatas seu ideas non rite dijudicat.

§. XXXVII.

Subiectum delirii pluribus excutere instituti mei non
sufficiat, indicasse esse cerebrum & speciatim partem ejus
dullarem, quippe quæ sedem sensibus & externis & inter
præbet : nam pars ejusdem corticalis secretioni tantum sp
tuum est dicata. Speciales verò loculos singulis sensuum
stinatos & distinctos, nemo adhuc eruit validâ ratione, nec er
re poterit. Itaque specialius subiectum delirii nequimus in
stigare.

§. XXXVIII.

Causa immediata, uti omnium deliriorum, ita & hujus
irregularis spirituum circa ideas motus. Per regularem e
spirituum motum sensus vigent externi pariter atque inte
externorum organa ad recipiendum objectorum sensibili
motum apta redduntur, qui motus ad sensorium commune
fertur, ibidem apprehenditur, menti offertur, ulterius co
nuatur, cum aliis motibus impressis componitur, ut mens
re possit judicium conveniens, quæ iterum, quando co
m

us spirituum potest instituere, atque sic varie ideas com-
nere ac sejungere.

§. XXXIX.

Si verò motus spirituum est irregularis, non possunt
omnia confuse procedere, quæ in talem motum irregu-
em incidunt. Sed non omnis motus irregularis spirituum
rium producit, id quod in epilepsiâ & vertigine patescit:
debet ita se habere circa ideas scilicet irregulariter, quando
apprehendendæ vel conjungendæ vel separandæ. Nam in e-
plesia motus spirituum est velocior & magis turbativus, quam
circa ideas dirigi possit. Quo fiebat, ut patiens noster, cum
motus turbativus & quasi explosivus inciperet, stupidus
et. Quapropter hic motus debet esse æqualis & continua-
h. e. sui similis procedat, necesse est, ne modò augeatur
ul & semel, modo remittat, sed sensim sensimque incre-
t; Si enim confestim uno quasi impetu turbatio major con-
git spirituum & statim remittit, non potest hic ordinarius
icari motus & naturalis. Hinc in vertigine circumrota-
objectorum visûs non statim pro verâ arripitur, sed ima-
atio habetur depravata. Verum si æqualiter (non ab-
utè, sed respectively accepto vocabulo.) continuatur, &
ulatim augetur, anima huic motui sensim assuescit, & sic
ea falsa & absurda componitur & dividitur. De motu regu-
& irregulari spirituum vid. *Willis.* qui certis numeris velut
tripudio peragi. Quum motum ait, verum spiritus in delirio
asi choreas bacchantium agere, omnes simul exilire, sibi
multuose occursare & se varie proripere; item, quando
multuose feruntur, varias imagines seu memoriæ species
ul excitare & phantasmata incongruâ animæ rationali
jicere autumat *lib. de anim. brut.* ubi plura extant.

§. XL.

Fateor, illa paulo uberiores deductionem requiri, sed
n longius est digressum in tractatione hujus delirii. Præ-
attenda tamen hæc erant, ut pateat ratio, quâ præsens deli-
um sit productum. Causa vero mediata itidem inde pe-
nda, ubi epilepsia suum acceperit malum, nempe à con-

stanti fibrillarum nervearum irritatione, atque exinde depre-
te earundem motu quasi tremulo, quo spiritus sine in-
missione sunt agitati, donec sensim sensimque motus eor-
dem factus est irregularis. Hæcce patent, uti superius
dictum, extremore continuo & subinde intentata convulsio
ut sic motus convulsivi & epileptici non tam sublatis per-
tus, quam suppressi viderentur, in actum, datâ occasione, e-
pturi. Pari ratione colligi potest, in fibrillis minimis quo-
motum quendam durasse quasi tremulum, quo in nervo
ptico præsentente omnia videbantur ipsi tremere & vivere.

§. XLI.

Idem iudicium erit de auditûs sensu depravato, ubi
tiens noster audiebat lyras, tubas & quæ id genus alia, ut quæ
pariter videtur provenire à motu quasi tremulo p. n. orga-
rum ad sensationem hanc recipiendam facientium, ut sunt
dictæ Zonæ expansæ & membrana cochleam investiens. Quo-
vero de cæteris rebus sanum ferre potuerit iudicium, vide-
rationem asserre *Willis.* ubi de melancholicis circa unum
tem objectum delirantibus, motum irregularem spiritu
duntaxat in uno quasi tractu cerebri esse arbitratur, in
quis vero tractibus seu viis ordinate procedere. Quæ, si
deantur, facile possent applicari ad hocce delirium, ubi
xime affectæ sunt fibrillæ organa sensoria constituentes.
circo cum ab objectis motum seu sensationem perversè re-
perunt & receptam perversè continuarunt, sic deliras id
adduxisse putari potest, quas phantasia pro veris accepit, u-
tu spirituum in irregularem inclinante, qui autem non a-
irregularis fuisse censendus, ut omnes ideas in memoria
titantes confundere valuerit.

§. XLII.

Cætera, quæ afferuntur symptomata, facile possunt ex-
gari, quin imo quædam non indigere explicatione viden-
Quod igitur ad vigilias spectat, eandem causam agnosce-
quam spirituum motus irregularis in delirio, nempe irrita-
nem fibrillarum nervearum. Item evacuationem nimiam
morum, qui blande temperabant spiritus in statu secund-

ram, unde hi postmodum pro ratione temperamenti paulo
 majori motu ferebantur. Quæ autem vigiliæ non parum
 tribuebant ad delirium augendum. Vertigo maxime à spi-
 rituum motu inæquali oriri dicitur. Pulsus erat frequens ob
 humorum citatiorem, qui tamen non erat febrilis.
 Stupor erat ob convulsionem. In urina nihil æque attendeba-
 tur, nisi quod ob partes serosas depauperatas Θ na magis
 concentrata erant. Stupor itidem dependebat ab illis recre-
 mentis à vomitorio residuis, quæ aliis partibus associatis ∇ stri-
 constringebant nervos, & spirituum influxum in tantum
 debant.

§. XLIII.

Ad *Diagnosin* nihil amplius puto notandum occurrere,
 in *Hyperemesis* per se pateat; &, quod ad causas facit per-
 tandas, utrum nempe emeticum propinatum fuerit, an
 enum, superius jam indicavimus.

§. XLIV.

Quod verò ad *Prognosin* spectat, *Hyperemesis* longius pro-
 gens, gravia tandem afferat symptomata necesse est. Con-
 vulsio, quæ evacuationem immodicam sequitur, aut singultus, malum.
 V. Aph. IV. Convulsio ab helleboro funesta V. Aph. I. Ne-
 vero convulsionem ab helleboro semper lethalem, jam
 certus testatur Galenus V. Forest. l. X. Obs. 110. in schol. Ad
 primum, ubi exhausti sunt spiritus, mortem præcedit. Quod
 nostrum patientem pertinet, omnino periculosa sympto-
 ma sunt statuenda; sed spes erat, cum mox epilepsia cede-
 ret. Delirium autem cum diutius duraret, mala ominari
 solebat, & maniam ipsam fere prælagire. Addo adhuc ex
 Galieno: In morbis convulsivis primi delirii insultus periculo va-
 lidus; attamen ejus frequens accessio diathesin in paralytin, carum &
 melancholiam non raro parit.

§. XLV.

CURATIONEM ut jam tradamus, quâ suprà dictis ma-
 lorum occurri possit, ordo postulat. Quod si hanc ritè aggredi-
 mur, secundum methodum consuetam, indicationes sunt
 præcipuæ, ad quas dirigi cura debeat. Itaque prima indica-
 tio

tio est in hoc affectu, quem tractavimus: *Motus vitiosus ventriculi seu convulsio est sistenda: deinde symptomata urgentia sunt corrigenda: & tandem vires dejectæ tonusque ventriculi labefacti est restituendus.*

§. XLVI.

Convulsio sedatur ventriculi, quando causa ablata; circo acrimonia in ventriculo residens corrigenda diluenda & temperando, quod præstant *Urea*, ut *potus Theæ*, ideoque lius ab illo potu habuit patiens noster, sed potus debet calidus, quò simul blandè demulcentur fibrillæ, frigidò aut gravius læduntur, quò malum exasperatur. Temperant quoque pingua & mucilaginosæ, ubi nimirum veneni corrosio est suspicio, ut scilicet inviscent partes acutissimas causticæ & obvolvunt, fibrillas abstergant & lubricent, ut: *jus gallicum pingue V. Foresti de venen. Decoct. bord. cum C. C. & lacticia* & alia. Temperant quoque & absorbent *alcalina C. C. ust. Corall. r. preparat. Crysell. montan.* quæ speciatim *senico* est dicata, ut antidotum, itemque *§. 210*: nam si speciatim innotuit, quid venenosi sit assumptum, tunc ejusque specifica adhibenda sunt remedia, ut *fl. nymph. hellebori* sumto. Corrigitur quoque acrimonia educendo; sed cum alvus in nostro patiente soluta esset, materia per se huc egrediebatur exitum quærens.

§. XLVII.

Seorsim quoque sedatur convulsio ventriculi roborantibus adstringentibus, anodynis. Roborant ventriculum quidem *duosa, aromatica*, sed hæc ob ardorem jam dum in ventriculo præsentem hoc loco non convenire in propatulo est, in primis hausto *U. V.* malum exacerbavit patiens. Externè verò applicata optimè prosunt, ut sunt *Ö. aromat. N. M. mac. ex Ö. destill. mac. menth. organ. &c. Ex theriac. & Ö. nucist. mentum balsamicum* paratur, *Empl. de crusta pan.* in primis *ad theriaca atque Ö. is.* Interne roborant *TR. corall. Essent. mac. adstringentia*, ut *U. Lemn. Catech. TR. ejusdem sangv. dr. pulv. adstring. Wedel. rub. & alb. TR. traumat. Wedel.* Neque hîc adstringentibus insistendum, ne cardialgiam augeat.

idem anodyna sunt adjungenda, ut *laud. opiat. TR. anod.*
quæ utramque paginam absolvunt

§. XLVIII

Quoad symptomata urgentia debellanda, primò epilepsiæ
convulsionibus prospiciendum: nam hæ urgebant, vomitu
ut præsentem. Curam verò in paroxysmo suscipiendam,
volatilibus ad nares applicandis, rutâ affricandâ, tanquam mu-
culis notam prætereo. Majoris verò momenti est extra
paroxysmum eam gerere. Fit autem tum causam removen-
tum ut acrimonia illa generi nervoso infesta per trans-
pirationem dispergatur absorbeatur, tum fibrillas roborando
quoque perficitur, & motum spirituum blandam restitui-
tur. Id quod præstant specifica antepileptica.

§. XLIX.

In eorum classe primò se offerunt volatilia in
nostro casu in principio non penitus omittenda, neque
dosi completâ propinanda, ubi maximè specificè se
commendat *liq. C. C. cordial.* qui aliis admixtus sudorem le-
pro provocavit, abactis convulsionibus & epilepsia, ut quæ
recedebat. Porro se commendant pulveres varii gene-
rum *Æna, unicorn. ver. corn. rhinoc. ung. alc. pulv epilept. Imp.*
March. pulv. epilept. 3. regn. dictus. ▽ antepilept. Lang. Ω.
in. qui maximo hic se commendat usu, nec prætereunda
ipsa opiata, etiamsi sint, qui rejiciunt, laudantur tamen
leo. Spindlero. Saltem in nostro casu non equidem sunt con-
menda.

§. L.

Quod in delirio curam attinet, spirituum motus est re-
mandus, mitigandus; Vigiliæ tollendæ: Utrumque opia-
absolvitur adhibitis simul humectantibus, quæ serum blan-
deficiens restituunt, ut potus tenuis, qui satis est, item
gerantia, de quibus jam dicemus. Neque verò ab anti-
modicis abstinendum, cum causa, prout diximus, sic
itur.

§. LI.

Vires respiciunt analeptica, non verò calida, ▽. *fl. namph.*
D *cinnam.*

cinnam cydon spec. diamargarit. cord. temperat. Ventriculo
prospiciunt leniora acidula, quæ simul sitim extinguunt
Sirup. de acctos citr. limon. Rob rib. berber. Sirup. violar. neque
tereundus est ipse ♀ ⊕ *dulc.* siquidem D. Michaël c
convulsiones in cholera ♀ ⊕ commendat.

§. LII.

Ad *Dietam* quod attinet, in rerum sex nonnaturalium
bene instituendam, aër calidus est eligendus, cum frigus
nervis inimicus: neque vero sit calidior justo, ne rare
sanguinis nimis augeatur, maxime in delirio. Cibus sit
ptus, ut juscula vitulina, gallinæ veteris, avenacea.
sit tenuis, non spirituosus. Ad quietem inprimis reco
dus erat noster patiens, quem noctes diesque murium
lacræ circumagebant & turbabant. Quod per lulum cha
rum tandem obtinebatur, utpote cui maxime aliàs d
erat. Nam cum desipientibus interdum desipere, m
medici prudentia, id quod in deliriis melancholicorum
cum successu versati optime norunt. De quibus curis
tur *Jun. Orat. IV. Consult. Medic.* Itemque *Manl. in libe
dico.* Animi pathemata graviora erant evitanda, ut
maxime ira, ob rationes in casu allegatas, cum nempe
convulsionibus comprehendi videbatur. Quibus ita g
æger reconvalescebat inque sanam mentem
restituebatur.

DEO TRIUNI GLORIA.

F I N I S.

* * *

Posthac percelebris *Latiae coquus* esto *culinae*,
Et quaecunque *coques*, nunquam mors insit in
olla,

Sed cuivis hominum semper sint grata palato:

Addito *grana salis*, sapiet tunc *esca salutis*.

Consvetas *Habacuc Danieli* detulit *escas*,

Tu *Daniel Medicam* miseris adfero *medelam*,

Sicque *Salutiferis* ægro remedeberis *escis*.

Ita

Nobilissimo & Clarissimo Dno. Defen-
denti, dignissimo Medicinæ Docto-
rando, voluit gratulari, & prospera
quæque precari

PRÆSES.

DE nimio vomitu Tua Dissertatio, KOCHI,
Tractat. Quâ lectâ, nemo, ego credo, vomet.

Ritè bonus *Coctor* conditque *coquitque coquenda*.

Quo factô, sapiunt omnia *cocta* bene.

Coctaque qui comedunt, his nausea nulla movetur.

Qui semel hinc gustat, vult sibi plura dari.

Doctorum in mensâ quæ ponis fercula, KOCHI,

Sunt condita satis, sunt quoque *cocta* satis.

Docto-

Doctorem nullus, credo, fastidiet illa:

Quò plus quis capiet, plus capere inde volet.

Cum bonus ergo *Coquus*, KOCH, sis, Tibi dicit
APOLLO

GERANUS: *Doctorem vis fieri? Ecce licet.*

Hos modò decretos DEUS ut fortunet honores,
Affini affinis pectore & ore vovet

HENRICUS Ehrhart,
Schol. Mich. Rect.

